

[Per Hækkerup.]

Dernæst vil jeg gerne understrege, at punddevalueringen, uanset på hvilken måde vi forholder os, kommer til at give det danske samfund visse vanskeligheder. Den ændring i bytteforholdet, som punddevalueringen medfører, betyder for det samlede danske samfund et tab af en eller anden størrelse — statsministeren nævnte godt en halv milliard kroner i løbet af et år eller på årsbasis — og der opstår derfor naturligvis det meget vigtige spørgsmål: hvorledes skal byrden ved at bære dette tab fordeles imellem de danske borgere?

Der opstår altså som følge af punddevalueringen et indre fordelingsspørgsmål. Det, man så må vurdere, er, hvorledes vi skal reagere over for punddevalueringen både med henblik på den interne fordeling af de byrder, der derved lægges på det danske samfund, og med henblik på, hvorledes vi i øvrigt kan gøre vores udenrigshandelssituation så gunstig som muligt.

Man kunne tænke sig, sådan som visse røster har anført det, at vi skulle følge pundet hele vejen. Det er regeringen meget tilbage for og efter min opfattelse med rette. En kronedevaluering af tilsvarende omfang som punddevalueringen ville vel for eksport erhvervene have betydet, at det i det omfang, hvori de eksporterer til devalueringslandene, ville blive holdt skadesløse for punddevalueringen og i det omfang, hvori de eksporterer til andre lande, ville kunne indkassere en fordel; men på tilsvarende måde ville importen jo blive så meget dyrere, som den danske kronedevaluering udgjorde, og derigennem ville der opstå et sådant pres på vort hjemlige prisniveau og efterhånden på vort hjemlige omkostningsniveau, at vi ville komme ind i en udvikling, der af mange sikkert ville blive betragtet som inflationær. Det ville på længere sigt betyde, at den korttidsfordel, man kunne opnå ved en sådan stærk devaluering, efterhånden ville gå tabt, og vi ville, når en rum tid var gået, befinde os i en situation, der kun ville være vanskeligere end den, vi havde forud for punddevalueringen.

Omvendt kunne man så forestille sig, at vi valgte overhovedet ikke at devaluere, altså at reagere på samme måde, som man besluttede sig til i Norge og Sverige. En sådan reaktion ville have en række andre

virkninger både på den interne danske fordeling og på vort konkurrencemæssige forhold til udlandet. Den ville på længere sigt formentlig have en vis deflatorisk virkning, og det ville komme til at ramme eksport erhvervene øjeblikkeligt og næppe på længere sigt bringe os i en nemmere situation.

Ganske særlig, som vi alle ved, og som det allerede er understreget, ville jo landbruget, som i forvejen har store vanskeligheder, blive hårdt ramt, hvis det beløb, de skulle hjemtage for vores eksport til Storbritannien, blev reduceret med det, pundet er blevet devalueret med; det gælder naturligvis også andre eksporterhverv, men i den situation, hvori landbrug og fiskeri befinder sig, er det vel nok et ganske særlig alvorligt spørgsmål for dem. En længere tids virkning af en sådan øget vanskelighed for eksport erhvervene ville ganske utvivlsomt sætte ny fart i arbejdsløshedstallenes vækst, og vi er jo netop sindet på — og det er vist alle partier her i tinget enige om — at vi skal føre en økonomisk politik, der bremser, standser den stigning, der har været i arbejdsløsheden, og efterhånden fører arbejdsløhestallene nedad igen. Hvis vi altså havde valgt en holdning som den, Norge og Sverige har ment sig i stand til at vælge, og som jeg forstår at det konservative folkeparti mener ville have været den rigtige holdning, så måtte vi have betalt prisen i form af en forøget arbejdsløshed, og det ville have givet en socialt urimelig fordeling af de byrder, som selve punddevalueringen pålægger det danske samfund.

I den forbindelse vil jeg gerne sige, at vi naturligvis beklager, at de nordiske lande ikke i denne situation har kunnet indtage det samme standpunkt over for punddevalueringen. Men lige så gerne vi havde set en fælles nordisk holdning, lige så afgørende er det naturligvis, at vi i hvert af landene i vore dispositioner tager hensyn til de interesser, hvert af landene har. For vort vedkommende er både udenrigshandelens sammensætning og konjunkturfølsomheden en anden, end den er for Norges og Sveriges vedkommende, og det betinger derfor også, at vi tager et andet standpunkt i den øjeblikkelige situation, end Norge og Sverige har ment at de bedst varetog deres interesser ved at tage.

Vi er derfor havnet i en mellemtilstand